

Norge

Andresen, Christer Bakke. / *Åpen kropp og lukket sinn: Norsk grøsserfilm fra 2003 til 2015*. Trondheim: Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet / NTNU, Institutt for kunst- og medievitenskap, 2016. 260 s.

Avhandlingen undersøker fremveksten av den nye norske grøsserfilmen og forholdet mellom denne og amerikanske sjangerforbilder. Avhandlingen ser på hvilken form den norske skrekkfilmen har tatt, og finner at den hovedsakelig deler seg i to undersjangre: Den amerikanskinspirerte slasherfilmen der en morders forfølgelse av ungdommer ender i grusomme drap og kroppslig ødeleggelse, og den psykologiske grøsseren som anvender sinnets irrganger som terreng for fryktelige opplevelser. De mest fremtredende eksemplene på den norske slasherfilmen er *Villmark* av Pål Øie og *Fritt vilt* av Roar Uthaug, mens Pål Sletaunes *Naboer* og *Babycall* definerer den psykologiske grøsseren i Norge. Et hovedspørsmål i avhandlingen er hvorvidt de norske skrekkfilmene har trekk som kan betegnes som særnorske, eller om de simpelthen er kopier av amerikanske forbilder. Andresen hevder at bruken av norsk natur som skrekkens kilde gir den norske utgaven av sjangeren en klangbunn som skiller den fra både tidligere norsk film og de utenlandske inspirasjonskildene. Den norske skrekkfilmen befinner seg dermed i spenningsfeltet mellom det nasjonale og det som er typisk for denne sjangeren.

Flo, Idar. / *“Et ugiendrivelig bevis på nazistenes barbari”: Rettsoppgjer, minneproduksjon og gjenreising i Norsk Filmrevy 1945 — 1949*. Det humanistiske fakultet, Universitetet i Oslo, 2016.

Avhandlinga undersøker i kva grad Filmavisa (Norsk Filmrevy) bidrog til å legitimere det re-etablerte demokratiet i dei fyrste etterkrigsåra. I frå premieren 21. mai 1945 og i dei komande årgangane gav Filmavisa si framstilling av rettsoppgjeret, minneproduksjonen etter krigen og den fysiske og moralske gjenreisinga av landet. I Fellesprogrammet blei det uttrykt eit sterkt ønskje om å gjenskape tilliten til statsmakta etter fem års diktatur, og den såkalla «Opplysningskomiteen for gjenreising» gav Filmavisa i oppdrag å skape entusiasme og spreie informasjon kring gjenreisingsarbeidet. Her fekk Filmavisa spele ei sentral rolle, kor ho gjennom kombinasjonen av lyd og bilde «oversatte» kompliserte samfunnsprospørsmål til eit breidt publikum. Ein hovudkonklusjon er at Filmavisa legitimerte det re-etablerte demokratiets gjenreisingspolitikk ved å sette det innanfor ei einsretta tolkingsramme kor både rettsoppgjeret og den fysiske gjenreisinga blei framstilt som fornuftig og rettvis. Dette blei understøtta ved at

minnene etter krigen blei satt i ei tolkingsramme kor nordmenn hadde ei moralsk plikt til å gjenreise landet, og for alltid minnast dei som gav livet sitt for fedrelandet.

Helgesen, Espen. / *Facing the Future.: Online Sociality and Emerging Forms of Play among Children in Norway*. Bergen: Universitetet i Bergen, 2016.

This thesis explores uses of digital technology in children's lives, and draws on fieldwork among eight- and nine-year olds in Kristiansand to identify emerging forms of sociality and play in online and offline literacy practices. What conceptual tools are required for making sense of the ongoing merging of online and offline sociality? How can we deal analytically with the rapidly shifting contexts of children's play? The thesis addresses these questions through an ethnographic investigation of how children employ avatars—or digital bodies—as they playfully inhabit online worlds with their friends. Play is an elusive phenomenon; easily recognizable, yet highly resistant to definitional attempts. This thesis employs a phenomenological approach to play, and draws on children's engagement with masks, avatars, and toys to develop a concept of play understood as an attitude of openness to the new and unexpected. Far from being limited to non-serious activities, play has the capacity to bring people face to face with fundamental paradoxes of human existence. Taking children's engagement with cosplay—or costume play—as a point of departure, the ethnographic data presented here shows how playful masking offers paradoxical viewpoints situated between human and non-human perspectives. Expanding on the anthropological literature on animism, the thesis argues that children's contemporary play in Norway involves an oscillation between techno-animist and techno-naturalist perspectives. The thesis also suggests that the most relevant sites for understanding people's engagement with the internet are not necessarily found online. The recent proliferation of online worlds has had a significant impact on children's literacy practices in Norway. Alphabetic text suffuses online sociality, and familiarity with alphabetic literacy is frequently a prerequisite for participation online. Digital literacy practices often take place outside the adult gaze, where creativity and artful expression are valued above grammar and spelling conventions. The thesis explores the central role of alphabetic text in children's online filmmaking. Through playful juxtapositions of images and text, filmmakers conjure up future images that emerge not as abstract horizons, but as fully real and with palpable effects.

Hågvar, Yngve Benestad. / *Nyhetsjangerer i nettaviser: Tekstnormforskjeller mellom nett- og papirnyheter i VG, Dagbladet og Aftenposten 2010-2014* [News genres in online newspapers]. Oslo: Universitetet i Oslo, Institutt for medier og kommunikasjon, 2016. 631 s.

Nyhetene i nettavisene har andre sjangertrekk enn papiravisnyhetene. Det skyldes blant annet at de er tilpasset en annen teknologi, andre produksjonsmønstre, andre lese måter, andre lesergrupper og andre økonomiske betingelser. Avhandlingen undersøker hvordan sjangerforskjellene arter seg i praksis, og hvordan de påvirker meningen i tekstene. Analysen er avgrenset til de riksdekkende papir- og nettavisene VG, Dagbladet og Aftenposten. Konklusjonen er at nettkontekstene påvirker både formen, innholdet og den sosiale funksjonen til nyhetene. Nye nettsjangerer har vokst fram for å håndtere det løpende publikasjonspresset og utnytte de teknologiske affordansene. De typiske nettsjangerene legger særlig opp til å dekke hendelser og meninger, mens de typiske papirsjangerene er mer innrettet mot erfaringer og fortolkninger. Slik oppstår en diskursiv kløft mellom plattformene, som er designet for å utfylle hverandre. Papirsakene må ofte kontekstualiseres bredere for å beholde relevansen over tid, noe som kan gi mer koherente, men også mer ensidige framstillinger. Nettnyhetene kan på sin side bli mer fragmenterte, men samtidig utvise større diskursiv variasjon. Det innebærer en betydelig differensiering av tekstnormer på nettet. Avhandlingen viser også at kvalitative casestudier kan være nødvendig for å avdekke de relevante sjangerforskjellene. Tre slike casestudier blir her kombinert med en kvantitativ innholdsanalyse. Konteksten kartlegges dessuten gjennom en formatanalyse av seksjonering og paratekster på begge plattformer, pluss kvalitative intervjuer med redaksjonelle sjefer. Teoretisk bygger avhandlingen særlig på kritisk diskursanalyse, sosialsemiotikk og nyretorisk sjangerteori. Samtidig søker den å bygge bro mellom medie- og tekstvitenskapen ved å påpeke sammenfallende forskningsinteresser og utfyllende teoretiske perspektiver.

Kalsnes, Bente. / *The power of likes: Social media logic and political communication*. Oslo: Universitetet i Oslo, Institutt for medier og kommunikasjon, 2016. 112 s.

Political communication on social media is the topic of this dissertation. The Internet and social media platforms have provided participants in the public sphere with new ways to connect, communicate and distribute information. This study examines how and why the three main actor groups within political communication – political actors, media actors and citizens – connect and interact on social media during the electoral process in Norway in 2013. This hybrid media landscape is characterized by political actors who can bypass media as gatekeepers and communicate directly with voters on their own Facebook pages. Simultaneously, social media platforms such as Facebook and Twitter are important traffic drivers for mass media, as well as convenient ways for political journalists to reach readers and political sources. Nevertheless, as I argue in this dissertation, the new mechanisms for attention, visibility and popularity on social media platforms is not sufficiently articulated or understood in the existing research literature. This dissertation suggests that the emerging theories of social media logic can help us understand how political communication occur in networked publics. Central in my arguments is a critical understanding of social media logic and affordances offered by communication technologies. Affordances are here understood as the action possibilities that communication technologies allow for, such as liking, sharing or measuring the response of an item. Based on the empirical findings from the articles in Part II, as well as the theoretical discussion in this cover chapter, I have developed the conceptual framework for political communication on social media, which allows us to analyse how political communication occurs on social media platforms. The conceptual framework consists of five high-level affordances: Publishing, visibility, networking, connectivity, and segmentation. I argue that these affordances are the building blocks of the social media logic in political communication. Lastly, this dissertation outlines the implications of the social media logic for the three key actor groups in this study. I argue that one of the main consequences of the social media logic is media actors' weakening role as gatekeepers of information, potential turning media actors into curators of information.

Knudsen, Erik. / *Journalistikkens fremstillingsmakt: Nyhetsrammer, meningsdanning og medialisering*, Institutt for informasjons- og medievitenskap, Universitetet i Bergen, 2016. 304 s.

This thesis addresses three core aspects of the literature within communication science: 1) how journalists frame stories in the news, 2) the effects of such frames on citizen's attitudes, and 3) how such frames can contribute to the mediatization of institutions in society. The concepts of framing and mediatization have virtually developed as two separate research schools. One of the central arguments of this dissertation is that the two concepts have a great deal in common and thus could benefit from learning from each other. Although previous research has alluded to such connections, this book contributes to the literature by suggesting how the two bodies of literature can be further integrated. Empirically, the dissertation aims to demonstrate how such a connection can be made through integrated studies of news framing in press coverage (framing in content), effects on public opinion (framing effects), and effects on an institution (mediatization). Knudsen does this by 1) a longitudinal content analysis of how journalists frames a Norwegian public sector organization in press coverage; 2) surveys and a survey experiment of the effects of journalistic framing on citizens attitudes towards the public bureaucracy; and 3) qualitative interviews and statistical time series analysis of how the public bureaucracy relates, adopts and is effected by the journalistic framing. In the content analysis Knudsen investigates framing, tone and source use in five Norwegian newspapers' coverage of the public bureaucracy. The results suggest that a combination of human interest stories and negative valance in news stories about the bureaucracy is especially likely to cause people to direct negative attitudes towards the organization. The analyses of how the public bureaucracy is influenced by media framing show that the public organization has altered their confidentiality policy—permitting the organization to break confidentiality—to counter news stories that emphasizes human interest stories and negativity. Moreover, the results from the time series analyses suggest that the negative news coverage influences the public bureaucracy's effectiveness. Together, these studies illustrate that journalistic framing can influence both people's attitudes and institutions.

Kvalheim, Nina. / *Kampen om publikums oppmerksomhet: Om VG, multiplattformpublisering og strategiske beslutninger*. Universitetet i Bergen, Institutt for Informasjons- og medievitenskap, 2016. 322 s.

Etablerte medieorganisasjoner har i lengre tid stått ovenfor usikre økonomiske tider. Endringer i mediebruk og et utall tilgjengelige informasjonstilbydere har blant annet ført til endringer i

konkurransmessige forhold og forvitring av tradisjonelle inntektsmodeller. Dette har videre medført at aviser må tenke nytt om sitt daglige virke, og Kvalheim ser i sin avhandling nærmere på hvordan VG har tilnærmet seg disse endringene. Avhandlingen går fenomenet 'multiplattformpublisering' nærmere etter i sømmene, og tar for seg VGs strategier knyttet til bruk av flere plattformer i den daglige nyhetsproduksjonen. Basert på intervjuer med sentrale aktører i organisasjonen diskuterer Kvalheim tre sentrale dimensjoner knyttet til multiplattformpublisering; organisasjonens strukturelle innretning, innholdsstrategier og inntektsstrategier. Spesielt ser Kvalheim nærmere på hvorfor bestemte strategiske grep tas i bruk, og et av avhandlingens formål er å identifisere hvilke faktorer som påvirker VGs strategiske beslutninger. Avhandlingen viser at til tross for at teknologisk utvikling muliggjør endringer strategisk utvikling i stor grad basert på institusjonelle regler, erfaring, etablerte aktørers tankesett og vaner. Samtidig viser avhandlingen at aktørene også tenker 'utenfor boksen', og at de selv er med på å skape de strukturene de forholder seg til. Avhandlingen bidrar med ny innsikt i hvilken rolle institusjonelle og organisatoriske faktorer spiller for strategiutvikling, også i en ny tid.

Lien, Lars. / "*...Pressen kan kun skrive ondt om jøderne*": *Jøden som kulturell konstruksjon i norsk dags- og vittighetspresse 1905-1925*. Oslo: Det humanistiske fakultet, Universitetet i Oslo, 2016.

I 1933 var det registrert 1500 jøder i Norge. Hvordan kunne en minoritet som utgjorde en liten promille av befolkningen, bli koblet til sentrale økonomiske, politiske og sosiale stridsspørsmål vi kjenner fra norsk historie? I forlengelse av unionsoppløsningen med Sverige i 1905 ble den nasjonale selvstendigheten en opphetet debatt om hva som utgjorde norsk identitet. Der jakten på en enhetlig norsk identitet var lite forenlig med en periode med et svært polarisert politisk klima, påviser Lars Lien i sin doktorgradsavhandling at forestillinger om «jøden» ble benyttet for å henge ut meningsmotstandere som en trussel mot norske verdier og samfunnsidealer i dags- og vittighetspressen. Forestillingene refererte i svært liten grad til konkrete jødiske individer eller grupperinger i Norge, men var en abstraksjon som henviste til en trussel utenfra eller konstruerte det jødiske som en «jødisk-materialistisk ånd» som hadde tatt bolig i den norske folkekroppen. Tidligere har det vært antatt at antisemittiske forestillinger i Norge i hovedsak kom til uttrykk i marginale miljøer, spesielt i forbindelse med forestillinger om «jødens» rolle under bolsjevikrevolusjonen i Russland. Avhandlingen avdekker imidlertid hvordan «jøden» ble koblet til sentrale stridsspørsmål i Norge i perioden i den alminnelige partipolitiske dagspressen og satiren. I særlig grad ble «jøden» en integrert del av debatter om

interessekonflikter mellom by og land, industrialisering versus jordbruk, konsesjonsstriden, jobbetiden og klassekampen.

Lindøe, Siri Hempel. / *Lidelse på TV: En undersøkelse av audiovisuelle fortellergrep og narrative strukturer i NRK TV-aksjonen*. Kristiansand: Universitetet i Agder, Institutt for nordisk og mediefag, 2016. 243 s. ISBN 978-82-7117-819-2 .

Lidelse er sentralt i NRKs TV-aksjoner. I denne avhandlingen har Siri Hempel Lindøe gjennomgått samtlige TV-aksjoner gjennom 40 år. I avhandlingen går hun i dybden i analysen av de fortellergrepene som blir brukt for å fortelle om lidelse i tre av dem. Kamerabruk, lyd, musikk, voice-over, klippeteknikk og digital bearbeiding av levende bilder er blant fortellergrepene Lindøe har studert. Et sentralt spørsmål er: Hvordan brukes bilder, ord, lyd og fortellinger til å fremstille lidelse i NRK TV-aksjonen? NRK-TV-aksjonen er et TV-program som har en spesiell plass i norsk kulturhistorie. NRK TV-aksjonen er Europas lengstlevende TV-innsamling, og kom i stand i en tid da fjernsynet var i ferd med å etablere seg som aktør innen humanitært engasjement. Avhandlingen bygger på et gjennomsyn av NRK TV-aksjonens programmer gjennom 40 år. Den gir innblikk i stabile trekk ved konseptet, men trekker også frem aspekter som har endret seg. NRK TV-aksjonen har siden oppstarten i 1974 befattet seg med mange ulike innsamlingsformål. Den representerer derfor en lang og variert praksis knyttet til det å fremstille ulike typer av lidelse i TV-mediet. Avhandlingen analyserer tre veldig forskjellige programmer i denne historien: NRK TV-aksjonen 2010, På flukt, som gikk til Flyktningshjelpen, NRK TV-aksjonen 1997, Krafttak mot kreft, som gikk til Kreftforeningen og NRK TV-aksjonen 2008, Blå Kors, som gikk til Blå Kors. Analysene viser forskjeller i måten lidelse blir fremstilt på i disse tre programmene. Videre analyseres disse forskjellene i forhold til ulike verdier og hensyn som ligger implisitt i de fortellergrepene som er tatt i bruk. Avhandlingens hovedanliggende er å undersøke de audiovisuelle fortellergrepene som står til rådighet for TV-mediet, eksempelvis gjennom kamerabruk, lyd, musikk, voice-over, klippeteknikk og digital bearbeiding av levende bilder. Disse fortellergrepene knyttes an til ulike typer av bildestiler, ulike typer av narrativer og ulike måter å etablere et tilskuerengasjement på i forhold til lidelsen. Avhandlingen trekker også inn etiske aspekter. Ett aspekt er forskjellen mellom fremstillinger av «fjern» og «nær» lidelse. Et annet aspekt er problemene programkonseptet NRK TV-aksjonen møter på, når det både skal skape god stemning og samtidig gi troverdige og sanne fremstillinger av menneskers lidelse.

Michelsen, Maja. / *Teksthendelser i barns hverdag: En tekstetnografisk og sosialsemiotisk studie av åtte barns literacy og deres meningsskapning på Internett*. Oslo: Universitetet i Oslo, Institutt for medier og kommunikasjon, 2016. 425 s.

I sin avhandling undersøker Maja Michelsen åtte barns digitale og fritidsforankrede læringskultur. Disse åtte barna, som er i alderen 9-12 år, har pekt ut viktige tekster og tekstlige aktiviteter i egen hverdag. Michelsen har dokumentert barnas tekstbruk ved hjelp av intervjuer, hjemmebesøk, fotografier og web-opptak. Michelsens avhandling sier noe om de varierte lese- og skriveerfaringene barn får på fritiden. Disse tekstlige læringsmåtene kan man anta at barn tar med seg over i skolesammenheng. Avhandlingen beskriver også hvordan barn håndterer sin egen virkelighet ved hjelp av tekst og teknologi. Dette gir viktig innsikt i måter å være barn på i dagens samfunn. Barn har en kompleks og heterogen tekstkompetanse Et sentralt funn er at barnas tekstbruk er orientert mot henholdsvis populærkulturen, vitenskapskulturen og hjemmet. Innenfor disse tre overordnede måtene å bruke tekst på, gjør ulike skrive-, snakke- og lesemåter seg gjeldende. Dette bidrar til barnas utvikling av et spesialisert språk. Det spesialiserte språket er ikke koblet til skriften alene, men også til hvordan barna nyttiggjør seg av eksempelvis lyd, bilder og tall. Det å lese og skrive fyller også ulike funksjoner i barns hverdag som å bidra til å dyrke vennskap eller å utvikle ekspertkompetanse på for eksempel fotball, Lego eller mote. Avhandlingen studerer både tekst og tekstbruk Avhandlingen bygger bro mellom to forskningstradisjoner: sosialsemiotikk på den ene siden der nærlesing av tekster står sentralt, og tekstetnografi på den andre siden der tekstbruk studeres i konkrete situasjoner. En viktig del av tekstanalysene utgjøres av nærlesninger av Internett-tekster som barna bruker, som MovieStarPlanet, Ikariam og Oloko. Barnas bruk av Internett ses i sammenheng med andre tekstlige aktiviteter som barna deltar i. Dette kan f.eks. være å lage scrapbook, å henge opp plakater på barnerommet, å bruke iPad, å klippe ut bilder fra ukeblader, å tegne og å ta fotografier.

Nordenson, Jon. / *Online Activism in Egypt and Kuwait: Counterpublicness and Democratization in Authoritarian Contexts*. Oslo: Det humanistiske fakultet, Universitetet i Oslo, 2016.

Legger internett til rette for demokratisering og annen politisk og sosial endring i Midtøsten? Og i så tilfelle, hvordan? Da de arabiske opprørene startet i 2011 jublet en hel verden over hvordan unge nettaktivister veltet diktaturer, og internasjonale medier rapporterte om "Facebook-revolusjon" og "revolusjon 2.0" i Egypt. Men er virkelig sosiale medier så viktige? Jon Nordenson har undersøkt spørsmålet i sin doktorgradsavhandling. Hans funn viser at online plattformer er avgjørende for at ekskluderte grupper kan reise problemstillinger offentlig og utfordre regimenes virkelighetsbeskrivelse, men at de er mindre egnet for å kontrollere utfallet av en gitt kampanje. Det finnes få detaljerte studier av hvordan aktivister faktisk bruker sosiale medier og hva de eventuelt får ut av det, til tross for at mange er opptatt av temaet. Nordenson har derfor gått i dybden, og studert bruken av online plattformer blant aktivister i to kampanjer i Egypt og Kuwait. Gjennom å analysere alt det aktivistgruppene gjorde på nett innen gitte tidsrom, kombinert med omfattende feltarbeid, viser han hva de bruker plattformene til, hvordan dette hjelper arbeidet deres, hva som skal til for å lykkes på nett, og hvilke resultater de oppnådde offline. Avhandlingen bidrar med et nytt detaljnivå i studiet av online aktivisme, og gir empirisk belagte svar på et tema som har fått mye oppmerksomhet de siste årene. Nordenson presenterer også en mer helhetlig teoretisk forståelse av online aktivisme, som bidrar til å forstå når og under hvilke forutsetninger slike kampanjer kan lykkes. Studien viser at begge kampanjer var i stand til å skape endring, og oppnådde konkrete resultater i det virkelige liv. Men først og fremst lykkes de i å bryte myndighetenes kontroll over den offentlige sfære, og således i å utvide politisk deltakelse både hva angår deltakere og temaer til diskusjon. I autoritære stater som Egypt og Kuwait er dette en forutsetning for en demokratisk utvikling.

Pérez, Elena . / *The Impact of Digital Media on Contemporary Performance: How Digital Media Challenge Theatrical Conventions in Multimedia Theatre, Telematic and Pervasive Performance*. Trondheim: Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet / NTNU, Institutt for kunst- og medievitenskap, 2016. 265 s.

This thesis investigates artworks born at the convergence of digital media and contemporary performance, and the ways in which technology impacts the field of performance. Pérez maps the field by defining three large categories that mark the heterogeneous landscape of technologically enhanced performances today, namely multimedia theatre, telematic performance and pervasive performance. Methodologically, she combines hermeneutic methods of interpretation and reflection with practice-based research. More specifically, she combines textual analysis of relevant works from each of the three categories—such as *Ghost Road* (Murgia and Pauwels 2012) in the category of multimedia theatre, *make-shift* (Jamieson and Crutchlow 2010) in the category of telematic performance and *Rider Spoke* (Blast Theory 2007) in pervasive performance—with the practical development and analysis of a performance experiment titled *Chain Reaction* (Pérez 2009 and 2011). Theoretically, the project is interdisciplinary, bringing together performance theory, digital media studies, experimental game scholarship and experiential art documentation. In discussing the ways in which digital media impact contemporary performance, Pérez identifies a number of traditional conventions in the field of theatre and performance that are currently being challenged. These are in the areas of audience participation, use of space, actor role, rehearsal and staging, and performance documentation. Structurally, it is an article-based thesis divided into two main parts. Part I includes an introduction to the object of study, presents the state of the art and describes the practical project of *Chain Reaction* in detail and in its historical context. It then explains the theoretical and methodological framework used in the thesis. It also contains a cross-examination of the main discussions and findings of the articles. Here Pérez systematizes the findings concerning the impact of digital media on performance and discuss the extent to which this impact affords new directions for creative expression. It closes with a conclusion, which reflects on the implications of this research project for the field of performance studies and points to topics for further research. Part II includes six published articles that forms the basis for the discussions in part I.